

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СПОРТУ, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СПОРТУ, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів, аспірантів та молодих учених
м. Миколаїв, 28-29 жовтня 2021 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СПОРТУ,
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів,
аспірантів та молодих учених**

м. Миколаїв, 28–29 жовтня 2021 року

Редакційна колегія:

Адаменко О. О., канд. пед. наук, доцент кафедри ТООПС
Бірюк С. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ТООПС
Деркач В. М., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ФВС
Марцінковський І. Б., канд. мед. наук, доцент кафедри ТООПС
Сокол О. В., доцент кафедри ФВС
Савіна О. Ю., канд. техн. наук, доцент кафедри ФВС
Челушкіна М. В., провідний фахівець кафедри ТООПС

Головний редактор:

Кувалдіна О. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент,
завідувач кафедри ТООПС

Матеріали надруковані в авторській редакції.

*За зміст матеріалів і достовірність наведених даних
несуть відповідальність автори публікації та їх наукові керівники.*

Актуальні проблеми спорту, фізичного виховання, здоров'я людини :
А 43 матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів
та молодих учених, 28–29 жовтня 2021 року. – Миколаїв: НУК імені адмірала
Макарова, 2021. – 318 с.

ISBN 978-966-321-436-8

У збірнику представлено тези за напрямками роботи конференції:
"Олімпійський рух, олімпійська освіта: історія проблеми, можливості";
"Олімпійський та професійний спорт: проблеми та перспективи розвитку";
"Фізичний стан, контроль фізичної підготовки та успішності фізичного
виховання"; "Адаптивна фізична культура і спорт"; "Розвиток Wellness-індустрії
в Україні та світі". Матеріали конференції становлять науковий інтерес для
науково-педагогічних працівників, тренерів, спортсменів, викладачів, наукових
співробітників.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ОЛІМПІЙСЬКИЙ РУХ, ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА: ІСТОРІЯ, ПРОБЛЕМИ, МОЖЛИВОСТІ

Афанасьєва Г. Д. Історія олімпійського руху.....	10
Гришин О. Є., Марцінковський І. Б. Дослідження зародження футболу.....	12
Єпіфанцева А. Д., Петренко Г. В. Актуальні проблеми підготовки в юнацькому тенісі настільному в Україні	14
Завірюха Д. О., Адаменко О. О. Розвиток неолімпійських видів спорту у Миколаївській області (на прикладі ММА)	16
Козка А. В., Алмакаєв Р. Т. Майбутнє спорту без допінгу: homo sportus. Правовий, моральний та етичний аспекти.....	20
Лешан Г. Г., Бобіна О. В. «Великий теніс» в Миколаєві: біля витоків	24
Мельникович М. М., Семерджян М. Г. Олімпійська освіта: філософські та концептуальні основи.....	26
Палькевич В., Семерджян М. Г. Зміст, функції та основні ідеї олімпійської освіти	28
Палічук Ю. І., Вілігорський О. І. Готовність до впровадження олімпійської освіти майбутніх учителів фізичної культури	32
Співак В. В., Адаменко О. О. Історія розвитку футболу Миколаївської області.....	36
Стефанов В. М., Бірюк С. В. Історія розвитку вітрильного спорту в Україні	38
Юськів Д. Ю., Семерджян М. Г. Олімпійський спорт, олімпійська освіта: історія, проблеми можливості.....	40

СЕКЦІЯ 2. ОЛІМПІЙСЬКИЙ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Болдарєв Б. С., Савіна О. Ю. Дослідження стейкхолдерів спортивних проєктів з фехтування	44
Велідчук О. М., Семерджян М. Г. Актуальні проблеми спорту, фізичного виховання, здоров'я людини	46
Габаль В. О., Савіна О. Ю. Основи управління фізичною підготовкою військовослужбовців	49
Габер В., Веселова І. М. Методика розвитку швидкісно-силових якостей у легкій атлетиці	51
Гончарова Н. М., Прокопенко А. О., Родіоненко М. В. Особливості врахування моторної асиметрії в тренувальному процесі тенісистів	54
Гринчук С. С., Кувалдіна О. В. Методика розвитку швидкісно-силових здібностей у греко-римській боротьбі	57

4. Келлер В.С., Платонов В.Н. Теоретико-методические основы подготовки спортсменов. Львов: Украинская спортивная ассоциация, 1993. 270 с.

5. Папуша В. Г. Теорія і методика фізичного виховання у схемах і таблицях: Навчальний посібник / В. Г. Папуша. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. – 128 с.

6. . Папуша В. Г. Теорія і методика фізичного виховання у схемах і таблицях: Навчальний посібник / В. Г. Папуша. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. – 128 с.

7. Платонов В.Н., Булатова М.М. Фізична підготовка спортсмена. – К.: Олімпійська література, 1995. – 320 с.

ОСОБЛИВОСТІ ВРАХУВАННЯ МОТОРНОЇ АСИМЕТРІЇ В ТРЕНУВАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ТЕНІСИСТІВ

Гончарова Н. М., Прокопенко А. О., Родіоненко М. В.

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ

Вступ. Функціональна асиметрія визначає індивідуальність людини, її проявами можна управляти, згладжуючи або підвишуючи, залежно від потреб виду спорту [3]. Н. Н. Брагіна і Т. А. Доброхотова [1] виділяють моторні, сенсорні та психічні функціональні асиметрії. Найбільш виражена моторна асиметрія проявляється в дитячі роки і досягає найвищого рівня в зрілому віці [1]. Дослідники [2, 3] підтверджують, що моторна асиметрія пов'язана зі специфікою конкретного виду спорту, а динаміка її прояву залежить від стажу і рівня підготовленості спортсмена.

Мета дослідження – визначити думки провідних тренерів щодо важливості виявлення та врахування функціональної моторної асиметрії в тренувальному процесі тенісистів.

Методи дослідження – аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури, даних мережі Інтернет, соціологічні методи дослідження.

Результати дослідження та їх обговорення. В процесі проведення дослідження використовувався метод опитування для визначення думки провідних тренерів щодо важливості виявлення та врахування функціональної моторної асиметрії в тренувальному процесі дітей молодшого шкільного віку в тенісі.

В дослідженні взяли участь 10 тренерів України, отримані дані дали змогу визначити рівень значущості видів функціональної асиметрії (моторної, сенсорної та психічної) в процесі орієнтації підготовки тенісистів. Найбільш значущий вид, на думку тренерів, є моторна асиметрія, яку визначають як сукупність нерівності рук, ніг, правої і лівої половини тіла та обличчя у формуванні загальної рухової активності.

На думку фахівців найбільш значущими є асиметрія верхніх кінцівок та асиметрія верхніх та нижніх кінцівок – 40% (рис. 1).

Який з видів моторної асиметрії, на Вашу думку, є більш значущим в процесі занять тенісом?

Рис. 1. Значущість видів моторної асиметрії

Встановлено, що морфологічні тести (визначення складу тіла) ($n=4$) та спеціальні для виду спорту рухові тести ($n=4$) є найбільш інформативними для визначення асиметрії у дітей молодшого шкільного віку. Опитування (анкетування), в свою чергу, вважається найменш інформативним методом ($n=9$).

З поміж найбільш інформативних та доступних рухових тестів для визначення моторної асиметрії тенісистів в практичній діяльності фахівці визначили – метання м'яча рухом подачі ($n=4$) та динамометрію кисті ($n=4$).

Аналізуючи отримані дані дослідження, було виявлено, що всі тренери підтверджують значні відмінності в арсеналі дій і прийомів правши та шульги та вважають за необхідне використовувати індивідуальний підхід при плануванні оздоровчих занять дітей, які є шульгою та правшою, у відповідності до домінуючої ручної активності.

На думку 40% тренерів оцінку функціональної моторної асиметрії необхідно проводити у 6-10 та 11-15 років. Лише 20% тренерів вважають за необхідне оцінювати моторну асиметрію у віці 16-17 років, в той час як жоден фахівець не рекомендує проводити оцінку у віці до 6 та після 18 років (рис. 2).

На Вашу думку, в якому віці необхідно оцінювати функціональну моторну асиметрію?

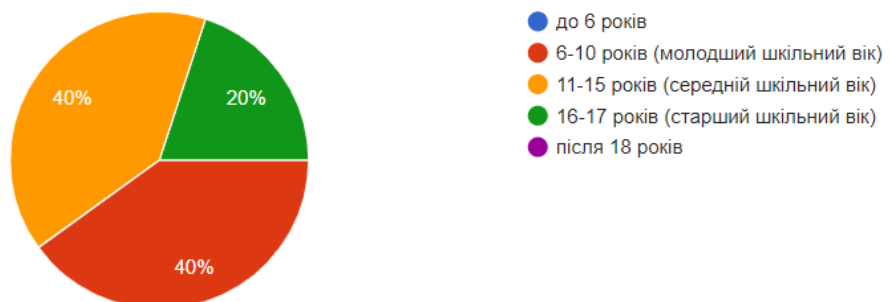

Рис. 2. Оцінка функціональної моторної асиметрії

З'ясувалося, що 80% тренерів визначили згладжування асиметрії як найбільш значущий підхід до орієнтації тренувального процесу тенісистів на підставі обліку знань про асиметрію. 20% вважають, що необхідно асиметрію переносити (переучувати) (рис. 3).

Який підхід до орієнтації тренування тенісистів на підставі обліку знань про асиметрію, на Вашу думку, є найбільш значущим:

Рис. 3. Підхід до орієнтації тренування тенісистів

Висновки. Проаналізувавши дані опитування, можна зробити висновок, що на думку тренерів моторна асиметрія є найбільш значущим видом функціональної асиметрії в процесі орієнтації підготовки тенісистів. 40% тренерів вважають за необхідне проводити оцінку функціональної моторної асиметрії у віці 6-10 та 11-15 років за допомогою найбільш інформативних та доступних рухових тестів, а саме, метання м'яча рухом подачі та динамометрії кисті. Згладжування асиметрії визначили як найбільш значущий підхід до орієнтації тренувального процесу тенісистів.

Література:

1. Доброхотова ТА, Брагина НН. Методологическое значение принципа симметрии в изучении функциональной организации человека. Москва: Научный мир; 2004. 53 с.
2. Улан А, Шинкарук О. Функциональная асимметрия в спорте: особенности проявления и подходы к использованию в процессе ориентации подготовки фехтовальщиков. Наука в олимпийском спорте. 2019;1:24-35. DOI:10.32652/olympic2019.1_4
3. Shynkaruk O. Assessment of psycho-physiological characteristics of the representatives of cyclic sports. Materials of the International Scientific Congress «Sport. Olympism. Health», edition II-a, Moldova. 2017: P.140.